

Шинкаренко О. М.,

к.е.н., доцент кафедри обліку, аналізу і оподаткування,
Черкаський державний технологічний університет

Германенко Л. М.,

к.е.н., старший науковий співробітник,
Державний науково-дослідний інститут випробування і сертифікації

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ СУБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ

Організація та методика ведення бухгалтерського обліку суб'єктів державного сектору багато в чому залежить від прийнятої облікової політики. В сучасних умовах її наявність та дотримання є обов'язковою вимогою Бюджетного кодексу, Закону «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі.

Для правильного ведення бухгалтерського обліку, забезпечення відображення всіх проведених фінансово-господарських операцій, розпорядник бюджетних коштів при формуванні облікової політики повинен керуватись Методичними рекомендаціями щодо облікової політики суб'єкта державного сектору [1]. Основні вимоги до бухгалтерської служби суб'єктів державного сектору викладені в Типовому положенні про бухгалтерську службу бюджетної установи [2]. Облікова політика - це сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються суб'єктом господарювання для складання та подання фінансової звітності. Облікова політика суб'єкта державного сектору визначає методи оцінки, обліку, види сегментів та їх пріоритетність і процедури, які має застосовувати суб'єкт державного сектору та щодо яких нормативно-правовими актами з бухгалтерського обліку передбачено більше ніж один варіант. Суб'єкт державного сектору має послідовно застосовувати облікову політику таким чином, щоб фінансова звітність відповідала всім вимогам

НП(С)БОДС. Тому організація бухгалтерського обліку розпорядником бюджетних коштів полягає в розробці наступних документів:

- наказ про облікову політику;
- наказ про організацію бухгалтерського обліку і фінансової звітності.

Наказ про облікову політику суб'єкта державного сектору визначає методологічні питання бухгалтерського обліку без розкриття питань, що стосуються організації такого обліку. При складанні облікової політики суб'єкт державного сектору повинен визначити принципи і методи обліку, на які в неї залишилося право вибору або ухвалення управлінського рішення з урахуванням вимог НП(С)БОДС і єдиних підходів до облікової політики, встановлених головним розпорядником бюджетних коштів або вищою за рівнем організацією. Основні елементи облікової політики суб'єкта державного сектору, що мають бути відображені у Наказі:

- визначення періоду нарахування амортизації;
- визначення ліквідаційної вартості активів;
- визначення порядку проведення переоцінки;
- визначення одиниці аналітичного обліку запасів;
- облік запасів за місцями зберігання;
- вибір методу оцінки вибуття запасів;
- облік транспортно-заготівельних витрат і їх розподіл;
- критерії для розмежування інвестиційної нерухомості;
- визнання доходу від необмінних операцій;
- визнання доходу від надання послуг.

До наказу про облікову політику можуть додаватися наступні додатки: кореспонденція субрахунків бухгалтерського обліку, відомість типових строків корисного використання основних засобів і нематеріальних активів.

Наказ про організацію бухгалтерського обліку є розпорядчим документом суб'єкта державного сектору, який визначає порядок організації і ведення бухгалтерського обліку, що ґрунтується на вимогах НП(С)БОДС,

інших нормативно-правових актів з питань бухгалтерського обліку в державному секторі, а також особливостями (специфікою) діяльності конкретного суб'єкта державного сектору.

Наказ про організацію бухгалтерського обліку визначає:

- порядок обробки облікових даних з урахуванням галузевих особливостей (системи і форми внутрішньогосподарського обліку; правила документообігу; додаткові системи рахунків і реєстрів аналітичного обліку);
- форму організації бухгалтерського обліку (структуру бухгалтерської служби);
- форму ведення бухгалтерського обліку;
- перелік посадових осіб, які мають право розпоряджатися рахунками і підписувати платіжні, розрахункові й інші первинні документи і звітність;
- визначення порядку видачі підзвітних сум;
- окремі моменти ведення бухгалтерського обліку, зокрема, установлення ліміту залишку грошових коштів у касі, списання витрачених медичних препаратів, реактивів, малоцінного інвентарю, ПММ і т. д.);
- порядок і терміни проведення інвентаризації;
- форми робочих документів, відмінних від типових, а також тих, які розроблені установою самостійно;
- термін дії наказу і внесення змін та відповідальність посадових осіб за організацію і ведення бухгалтерського обліку.

Додатки до наказу про організацію бухгалтерського обліку: графіки документообігу, робочий план рахунків.

Література

1. Методичні рекомендації щодо облікової політики суб'єкта державного сектору: Наказ Міністерства фінансів України від 23.01.2015 р. № 11. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-15#n550>

2. Про затвердження Типового положення про бухгалтерську службу бюджетної установи: Постанова Кабінету міністрів України від 26.01.2011 р. № 69. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/59-2011-%D0%BF#Text>